

СУ "Св. Климент Охридски", Факултет по математика и информатика, Катедра Информационни Технологии

Разпределена система за управление на курсове по програмиране с автоматично оценяване на решения

Здравко Иванов Гюров, РСМТ, ФН: 26379 Научен ръководител: Стоян Велев

София, 2022

Съдържание

Списък на съкращенията	4
Речник на термините	4
Списък на фигурите	4
Списък на таблиците	4
Увод	5
Структура на дипломната работа	5
Дефиниции	6
Обзор на подобни системи	6
Подобни системи	6
Web-CAT	7
Основни силни страни	8
Опит със системата	9
codePost	11
Основни силни страни	12
Опит със системата	13
GitHub Classroom	15
Основни силни страни	15
Използване на системата	17
Сравнителен анализ	19
Обобщение	20
Проектиране на системата	21
Разрешаване проблемите на конкурентните системи	21
Предоставяне на функционалностите, съществуващи в конкурентните системи	24
Изпълняване на кода във всяка среда с Docker	25
Какво е контейнер?	25
Предимствата на Docker контейнерите	26
Оркестриране на контейнерите с Kubernetes	27
Проектиране на базата от данни	27
Проектиране на потребителския интерфейс	27
Проектиране на сървърната част	27
Проектиране на компонент за изпълняване на тестове	27
Инсталиране на системата	27
Реализиране на системата	28
Експерименти и анализ на резултатите	28

Заключение	28
Постигнати резултати	28
Приноси	28
Научни	28
Научно-приложни	28
Приложни	29
Апробация	29
Насоки за бъдеща работа; Перспективи	29
Използвана литература	29

I. Списък на съкращенията

API - Application Programming Interface

WYSIWYG - What You See Is What You Get

REST - Representational state transfer

II. Речник на термините

Application Programming Interface - проложно-програмен интерфейс
Online Judge - онлайн система за автоматично оценяване на решения на
задачи по програмиране

Java Servlet - програма, която работи върху уеб сървър; междинното ниво между заявките, идващи от уеб браузъра и базите от данни или други приложения на уеб-сървъра

plug-in - софтуерент компонент, който представлява "приставка", която се инсталира в допълнение към съществуващо софтуерно приложение, за да предостави допълнителна функционалност

What You See Is What You Get - системи, при които съдържанието по време на редактиране изглежда като крайния резултат

Representational state transfer - стил софтуерна архитектура за реализация на уеб услуги

III. Списък на фигурите

todo

IV. Списък на таблиците

Таблица 1 - Сравнение на подобни системи

Увод

Обратната връзка за функционалната коректност, ефективност и придържане към конвенции за стил и добри практики е ключова за изграждането на знания и умения в курс по програмиране. Регулярната обратна връзка и особено възможността студентите сами да проверяват и подобряват итеративно решенията си, са възможни единствено чрез автоматизиране на процеса по тестване и оценяване. С увеличаването на броя практически курсове по програмиране и броя студенти през изминалите години, тези практики стават все по-наложителни за подпомагане на преподавателския състав да бъде по-полезен и да предоставя персонална помощ за разрешаване на по-сложни казуси със спестеното време.

Целта на дипломната работа е да се проектира и реализира разпределена система за управление на курсове по програмиране с автоматично оценяване на решения.

Структура на дипломната работа

В глава 2. Обзор на подобни системи ще разгледаме няколко приложения, които покриват изискванията ни до някаква степен. След това ще преминем през техните силни страни и ще направим обзор на системите в действие. Най-накрая ще ги сравним и ще съпоставим плюсовете и минусите им, завършвайки с обобщение защо те няма да ни свършват работа.

В глава 3. Проектиране на системата ще разгледаме функционалните и нефункционалните изискванията на системата и как ще бъдат изпълнени и предоставени.

В глава **4. Реализиране на системата** ще разгледаме конкретните технологии, с които ще бъде имплементирана системата и защо именно те са избрани. Ще видим също и основните API-та, REST ресурсите и обектите, които се връщат, методите за удостоверяване и как може един потребител да я консумира.

В глава **5. Експерименти и анализ на резултатите** ще разгледаме различни тестове, които са били приложени на системата, за да се симулира реална работна среда и ще направим разбор на резултатите.

В последната глава 6. Заключение ще направим обобщение, ще видим как системата ще влезе в употреба и ще разгледаме възможни подобрения и бъдещо развитие на системата.

Дефиниции

Х наричаме У

2. Обзор на подобни системи

Подобни системи

В тази глава ще разгледаме едни от най-популярните приложения и уеб услуги, които покриват възможно най-много от изискванията ни. Първо, нека дефинираме кои са тези най-важни за нас функционални и нефункционални изисквания, които ще действат като критерии за сравнение.

- 1. Системата трябва да ни предоставя възможността да управляваме много на брой курсове (стотици, хиляди, а може и повече, за момента не се интересуваме от конкретен брой).
- 2. Всеки курс трябва да може да съдържа голямо количество задания (десетки, това отново е приблизително число).
- 3. Системата трябва да предоставя лесен и интуитивен начин за работа с предадените решения.
- 4. Системата трябва да дава възможност на преподавателския състав да проверява и оценява решенията по интуитивен начин.
- 5. Качването на решенията не трябва да е като архив.

- 6. Системата трябва да може да оценява решенията на студентите автоматично.
- 7. Написаните тестове от преподавателския състав не трябва да са видими за студентите.
- 8. Системата трябва да може да улавя признаци на плагиатство у решенията на студентите.
- 9. Системата трябва да е гъвкава в отношение на технологиите, които се преподават в курса. Целта е да намерим една система, която може да се използва за всички ситуации, удобна за всички преподаватели и в бъдеще, позната на студентите.
- 10. Системата трябва да дава свобода на лекторите сами да управляват курсовете си без намеса на администратор.
- 11. Системата трябва да е възможно най-достъпна финансово както за преподавателите, така и за студентите.
- 12. Системата трябва да е достъпна 24/7.
- 13. Системата трябва да е устойчива.
- 14. Системата трябва да е лесна за използване.
- 15. Системата трябва да е надеждна.

След като сме въвели тази основа, може да преминем към приложенията. За този анализ са подбрани както системи, които са били в експлоатация дълго време и са се доказали като едни от най-добрите за времето си, така и новонавлезли системи, използващи модерни и иновативни подходи и технологии, а именно:

- Web-CAT
- codePost
- GitHub Classroom

Web-CAT

Web-CAT е гъвкава и приспособима система за оценяване, предназначена да обработва задания по програмиране.

Web-CAT е програма, която върви на сървър и предоставя възможностите си чрез уеб интерфейс. Всички дейности, свързани с решенията на заданията, обратната връзка, разглеждане на резултатите и оценяване, се извършват в уеб браузър. Всички административни дейности на инструкторите свързани с курсовете, заданията и оценяването също се извършват в уеб браузър, дори системните административни дейности се извършват по този начин. Преди създаването на Web-CAT са съществували и други системи за автоматично оценяване, но те обикновено са се фокусирали над определяне дали изходният код на студента произвежда желания резултат. Това са така наречените Online Judges. Web-CAT оригинално е била проектирана като автоматична система за оценяване с общо предназначение, но преди да се завърши първоначалната версия, нейните автори са решили, че искат по-скоро да поддържат дейности по тестване на софтуера на студентите, отколкото да оценяват работата на студентите чрез просто сравнение на резултатите.

Основни силни страни

Сигурност (Security)

На първо място, системата е проектирана да поддържа сигурна работа. Нейният потребителки модел включва подход за удостоверяване, базиран на приставки с отворен API, така че администраторът може да избере една от няколко вградени стратегии за удостоверяване или дори да предостави персонализирана. Услугите на Web-CAT са предпазени едновременно от специфични права на ниво потребител и от система за контрол на достъпа на ниво роля. Разпознаването на злонамерени студентски програми и предпазването от тях идва по подразбиране. Цялостността на данните се поддържа от политики за сигурност в системата и от услугите предоставени от релационна база данни.

Преносимост (Portability)

Web-CAT е приложение написано на Java, което придава висока степен на преносимост. То може да бъде пакетирано и разпространявано като Java Servlet приложение, което ще работи под всеки съвместим сървлет контейнер

като Apache Tomcat. Когато е пакетиран като сървлет, Web-CAT може да се разпространява като .war файл (сервлет уеб архив), който включва всички необходими зависимости.

Разтегливост (Extensibility)

Може би най-голямата сила на Web-CAT е вродената гъвкавост и разширяемост, вградени в неговата архитектура. Приложението е проектирано с напълно plug-in базирана архитектура. Основни функционалности могат да бъдат добавени без промяна на код в съществуващата система, а всички съществуващи възможности на Web-CAT се реализират в няколко плъгина. Приложението е напълно неутрално по отношение на езика - може да се използва за оценяване на решения написани на Java, C++, Prolog и други.

Ръчно оценяване

Web-CAT се справя с всички автоматизирани задачи, които инструкторът иска да се извършват, но приложението също има вградена поддръжка за ръчно оценяване. Преподавателският състав може да пише коментари и предложения на студентите за техните решения, може да добавя или премахва точки директно в HTML изгледа на изходния код на студента по WYSIWYG начин. Студентите се уведомяват автоматично по имейл, когато ръчното оценяване на тяхното решение е завършено, за да могат да го разгледат.

~(Edwards, Stephen. "What is Web-CAT?")

Опит със системата

След разглеждане на документацията на Web-CAT виждаме защо тя е една от най-използваните системи от рода си. Системата е доста близко до това, което търсим, но за да направим цялостен и изчерпателен анализ, трябва също да съобразим как работи в действителност, за да потвърдим, че се предоставят всички тези функционалности.

След употребяването ѝ 8 месеца (4 като студент и 4 като асистент) като кратко обобщение може да се каже, че системата изпълнява голяма част от нужните функционалности, но определено може да се желае доста повече.

Първо, започвайки с това как изобщо един лектор може да се сдобие с приложението, за да го използва за своя курс по програмиране. Тъй като това не е уеб услуга, преподавателят ще трябва сам да се погрижи за поддържането и предоставянето му на други потребители. Алтернативно би могло да има една инстанция на Web-CAT за целия факултет или университет, така може да има системен администратор, който да е посветен на тази дейност. Хостването на приложението няма да бъде безплатно, а и освен административните дейности в самата система, ще има и усилия за поддържане на самото приложение работещо 24/7 дори при голямо натоварване.

Приемайки, че вече има налична система за използване, следваща стъпка би била регистрация на потребители - администратори, лектори, асистенти и студенти. Това е ръчна дейност на системния администратор. Този процес е доста неприятен, времеемък и склонен към грешки.

При създаване на курсове и задания не може да се пишат дълги описания или условия, така че тази дейност трябва да се извършва в друг инструмент. След създаване на задание, потребителите виждат само името му, което може да се кликне. Това води към друга страница, в която студентите могат да си качат решението като .zip архив. Използването на zip архиви за контрол на версиите на изходен код е много неудобно. Докато решават задачата, студентите постоянно правят промени по решенията си, оправят бъгове и качват нова версия на решението си, което е напълно нормален процес на работа. За една задача те могат да имат много версии, което става трудно за следене. Те трябва да знаят коя версия в кой архив им се намира, какви точно промени са направени в определена версия и още много други усложнения. След като си качат архива с финалната версия в системата не излиза ясно и видимо кода, който се съдържа там, и за да си сигурен, че си качил правилната версия трябва да си изтеглиш решението, да го разархивираш и да го разгледаш цялостно, което е голямо неудобство. В допълнение, от гледна точка на преподавателския състав, когато някой студент иска помощ, неговото решение отново трябва да бъде свалено и разглеждано локално.

При проверка на решения се вижда така наречения WYSIWYG интерфейс, който звучи много удобен и интуитивен, но на практика пълен с бъгове, доста досаден и труден за ползване. Доста неконсистентно, но често явление е да си на един клик от страница за срив.

Срещат се и сериозни технически ограничения. Примерно при задания свързани с упражняване и тестване на знанията на студентите относно многонишково програмиране, се изпитват затруднения при стартиране на множество нишки.

Накратко, системата може да свърши работа, но си личи, че не е изпипана, не използва модерни подходи и технологии и определено звучи по-добре отколкото изглежда.

codePost

CodePost е система за автоматично оценяване на решения на софтуерни задачи, която също дава възможността за коментиране на кода на студентите и предоставя различни инструменти за даване на обратна връзка. Тя, за разлика от Web-CAT, е уеб услуга и е напълно безплатна за лектори в университети. CodePost се използва в момента от Бостънският университет, Принстънският университет, Университетът на Айова, Университетът Корнел и други.

Това обаче не е просто още един инструмент за оценяване. Процесът за даване на обратна връзка е изграден от нулата с една конкретна цел в предвид и тя е да направи преподавателите отлични в това което правят, а именно да обучават следващото поколение програмисти. Системата е бърза и лесна за използване.

Мисията на codePost е да помогне на преподавателите по компютърни науки да предоставят изключителна обратна връзка на студентите относно техните положени усилия. Оригиналната система е разработена в Принстънския университет от екип от студенти. Тогава всички изпити там са били провеждани и преглеждани изцяло ръчно с лист и химикал. Целта е била този процес да се дигитализира.

Основни силни страни

Коментиране на код

Една от основните цели на на codePost е да въведе анотиране на кода с минимални усилия. Могат да се добавят лесни за четене коментари, които могат да са както персонализирани, така и взети от стандартизирани рубрики. Поддържа се също и коментиране на Jupyter тетрадки и .pdf документи.

Автоматично оценяване

Друга важна мисия за създателите на codePost е да предоставят функционалност за лесно писане на тестове и изпълнението им срещу студентските решения. Идеята е ефективно да могат да се откриват грешките дори в курсове с много голям брой студенти. Преподавателският състав може да се възползва от обикновени тестове, които не изискват никакво писане на код. Могат също да се пишат и по-гъвкави тестови сценарии използвайки кратки скриптове. Всички тестове се изпълняват на codePost сървъри като се поддържат основните езици за програмиране.

CodePost е доста гъвкав и мощен инструмент, който предоставя много различни варианти за осъществяването на самото автоматично оценяване. Тестовете могат да се изпълняват директно на сървъри, предоставени от системата, но те също могат да се изпълняват и на сървъри предоставени от потребителя. Резултатите от тестовете пък могат да се показват или като обекти или като прости текстови файлове. При извеждането на резултатите автоматично се добавят или изваждат точки за всеки тест, може да се добавят обяснения и също, ако тестът е пропаднал, да се показват подсказки. Преподавателите, не винаги искат да показват резултатите от тестовете на студентите, примерно, ако искат да ги принудят те да се постарят да си тестват самостоятелно решението максимално. Това също е възможно, както и в допълнение може да се изпълняват тестове при качване на решение, за да се предотвратят ситуации, в които решението на студента дори не се компилира. Системата позволява да се посочват лимити на количеството тестове, които могат да се изпълняват. Могат да се задават и изисквания за имената на файловете, които трябва да се качат. Друга позитивна черта е и факта, че тестовете се

изпълняват изолирано, предотвратявайки един неуспешен тест да повлияе на другите.

Отворена и оперативно съвместима

Уеб услугата предоставя доста функционалности, но все пак всички те са предимно базови и очаквани, в контекста на системи за автоматично оценяване. Потребителите обаче могат да пишат скриптове, в които да комуникират с codePost API-то, което позволява интегриране с множество системи като Moss, GitHub, Repl.it, CodePen и други.

~(codePost)

Опит със системата

Разглеждайки документацията добиваме усещане за една доста сериозна и професионална система, която вече се е утвърдила в много от най-добрите университети в света. Модерният и информативен сайт с документацията покачва очакванията ни и за самата уеб услуга.

След използване на системата 4 месеца като асистент, основните придобити впечатления са, че това е една доста съвременна система, която използва най-новите технологии на пазара, за да предостави максимална сигурност, бързодействие и удобство. В сравнение с Web-CAT характеристиките, които изпъкват най-много, определено са липсата на грешки и интуитивността при работа с уеб интерфейсът. Тези неща обаче далеч не значат, че codePost е перфектен продукт. Местата, в които Web-CAT се проваля, действително са подобрени тук, но пък и обратното важи за повече от една функционалност.

Първото нещо, което трябва се направи от преподавател, който иска да използва системата, е да се регистрира, което става лесно - с имейл и парола. След това той трябва да се свърже с администратор, който поддържа системата, и да докаже, че наистина е лектор в някой университет, за да може да му се дадат учителски права. Това не е автоматичен процес и никога не се

знае колко време би отнел, но все пак е разбираем за сигурността на системата. Чак след това ще може да създава курсове и задания.

След сдобиването с учителски профил, лекторът може да създаде курс и ръчно трябва да добави всички студенти в него и да даде асистентски права. Интерфейсът е много прост, минималистичен и красив. Това прави работата доста приятна. Има малко на брой изгледи, което намаля шанса за объркване или "изгубване". В страничната лента на сайта има връзка към документацията и кратки видеа, които показват как се работи със сайта. Лентата присъства във всеки изглед, което е изключително удобно. С по един клик може да се разгледат всички курсове, всички задания в даден курс и предадените решения.

Студентите могат да качат своето решение като архив. Това е едно от основните неудобства. Има алтернатива да се използва GitHub за съхраняване на кода, но това е функционалност, която не идва по подразбиране, а трябва преподавателя да напише скрипт за интеграция с GitHub, който ще осъществи тегленето на изходния код на студентите. Там обаче ще се появят допълнителни проблеми свързани с видимостта на хранилищата на студентите. Те или ще трябва да са публични и лесно видими за всички или трябва да са лични, но тогава пък ще има допълнителни затруднения с изтеглянето на кода. С решения в .zip архиви идват същите проблеми, които се срещат и при Web-CAT.

Преминавайки към оценяването на решения и писането на обратна връзка за студентите, виждаме може би най-добрата функционалност на codePost, а именно уеб редактора на код, чрез който се пишат директно коментари върху кода на студента. Друга функционалност, която спестява много време и усилия за синхронизиране на преподавателския състав са рубриките от съобщения за обратна връзка. Тя дава възможност да се създадат рубрики представляващи различни видове грешки, примерно грешки свързани с бързодействие или грешки свързани с чист код и други. След това могат да се попълват тези рубрики с конкретни съобщения и точките, които ще бъдат отнети при това нарушение. Тези съобщения са споделени между всички оценяващи заданието. Един минус на този изглед е, че не се дава възможност на студентите да теглят решенията си, а само да ги разглеждат.

Основната негативна характеристика, освен работата със .zip архиви, е фактът, че codePost е уеб услуга и при срив на системата преподавателите нямат какво да направят, освен да чакат. Това е изключително неудобно, ако се случи в критичен момент като край на срок за предаване на някакъв проект или домашно. Друго затруднение, с което ще се сблъскат лекторите, е извличането на резултатите от тестовете, които са се изпълнили срещу решенията на студентите. Ако се използват тестови пакети, които са по-сложни от семпли входно-изходни тестове, то за самото извличане и показване на резултатите ще трябва да се напише специфичен скрипт за тази цел. Всички тези недостатъци са помислени и избегнати в Web-CAT.

GitHub Classroom

Github Classroom е доста подобна система на вече разгледаните системи - Web-CAT и соdePost. При нея целта също е да автоматизира курсовете и да позволи на преподавателите да се концентрират върху обучението. Тя позволява лесно управление и организиране на курсове. Също така предоставя възможност за следене и управление на задания в уеб интерфейса, автоматично оценяване на решения и помагане на студентите, когато срещнат някакъв проблем и не могат сами да стигнат до добро решение. Интересното и очевидно качество на GitHub Classroom е, че тя се базира на GitHub - популярен и стандартен инструмент, който се използва от много софтуерни разработчици ежедневно. Git и GitHub автоматично решават всички проблеми, свързани с предаването на решения в .zip формат, тъй като те са създадени точно с тази цел, а именно контрол на версиите на изходен код. Ученето и работата с тази система, ще даде безценен опит на студентите и ще ги научи на добри практики за работния процес, заради нейната същност.

Основни силни страни

Безболезнено оценяване

GitHub спестява време на преподавателския състав като използва автоматично тестване за оценяване на задания. Тестовете се пускат при всяко качване на

код и студентите могат веднага да видят как са се справили, позволявайки им бързо да направят нужните промени в кода си, за да стигнат до решението. Преподавателят има специален изглед, в който лесно вижда как се справя всеки студент в курса в даден момент, колко от тестовете минават успешно за всеки един от тях и дали изобщо са качвали някакъв код.

Даване на ценна обратна връзка

Преподавателите имат правата да разглеждат изцяло GitHub хранилищата на студентите, и не само това, те дори са админи в тях. Това означава, че могат да виждат изходния код, история на качването на решения от студента и различни графики, които показват цялостната активност в това хранилище. Учителите могат да изискват конкретни промени по кода, да оставят общи коментари и дори да дават обратна връзка ред по ред.

Огромна видимост върху студентската работа

GitHub Classroom показва ясен сигнал, когато учениците срещнат проблем, за да може преподавателите да се отзоват на помощ. Системата също предоставя функционалността да се създават както индивидуални задания, така и групови, което е разлика в сравнение с Web-CAT и codePost, където има само индивидуални. Историята към всяко хранилище прави приноса на всеки един от групата пределно ясен. Студенти, които показват извънредно висока активност определено ще бъдат оценени, както и тези, които не са допринесли много за решението на заданието няма да останат незабелязани.

Допълнителни характеристики

Системата, бидейки една от най-популярните инструменти за разработване на софтуер и имайки над 73 милиона потребителя (към март 2022г.), няма никакви проблеми с мащабирането и поддържането на стотици студенти в един курс. Преподавателите могат спокойно да оставят автоматичното разпределяне на задания и автоматичното тестване на решенията да свършат тежката работа за тях.

GitHub Classroom също прави създаването на задания със стартов код и разпределянето им до студентите лекота.

С фокус над честността и почтеността, системата позволява на лекторите да направят хранилищата лични или да ги оставят публични, по тяхна преценка.

~ (GitHub)

Използване на системата

GitHub Classroom е уеб услуга, с която се работи доста лесно. При наличието на опит в GitHub, учителят вече е наясно с над 50% от функционалностите, менютата и бутончетата, с които той ще трябва да борави. Системата се базира на GitHub организации, хранилища, задаване на права в тях и работни процеси, които са сравнително нови за GitHub, но са нещо доста познато като цяло в сферата на софтуерното инженерство.

За да започне да използва системата, преподавателят трябва да посети уеб страницата на GitHub Classroom, където ще му бъде поискано да се удостовери като за тази цел може да използва вече съществуващ GitHub акаунт или да си направи нов. След влизане в системата, излиза изглед, в който има бутон за създаване на нова класна стая. Преди създаването на нова стая, първо трябва да се направи нова организация, това представлява технически акаунт, чиято цел е да групира хранилища с една и съща цел и предназначение. Тази организация ще групира студентските хранилища като съответно тяхната обща черта ще е това, че принадлежат на един и същи курс или използвайки GitHub термините - класна стая. Преди да премине към създаването на класната стая, учителят има възможност да покани хора в организацията и евентуално да ги направи администратори, така те ще могат да му помагат с управляването на курсовете. Най-накрая учителят може да продължи със създаването на класната стая. Тази операция започва с избирането на асистенти, което не е финално, винаги може да се добавят или премахват в по-късен етап. За да се завърши процеса с присъединяването към организацията или класната стая, администраторите и асистентите трябва да посетят специален линк, който трябва да им бъде разпространен от лектора.

Следваща стъпка би била да се добавят студенти към класната стая. GitHub предоставя множество интеграции с външни системи за управление на

обучението, така че това може да стане по много различни начини. Някои от тях са Google Classroom, Canvas, Moodle, Sakai както и други подобни. По-прост начин за добавяне на студентите е, чрез обикновен текстов файл, като примерно може да се напишат факултетните номера на студентите (или друг идентификатор като 3 имена или имейл) по 1 на ред. За завършването на този процес, студентите трябва да влязат в системата и после в класната стая, като тогава трябва да изберат към кой факултетен номер да се свържат. Тук се появява и проблем, защото всеки студент може да се свърже, с който и да е идентификатор и това оплитане трябва да се решава ръчно.

Последната функционалност, която завършва целия процес на провеждане на курс по програмиране с автоматично оценяване, е създаването на заданията. Това е процес от 3 стъпки, който включва задаване на име, крайна дата, определяне дали заданието ще е индивидуално или групово и също задаване на видимост на хранилищата. Втората стъпка е да се зададе шаблонно хранилище, което съдържа изходен код, който ще се репликира автоматично в хранилището на всеки студент. Тази стъпка не е задължителна и ако бъде пропусната, хранилищетата ще са празни по начало. Последната трета стъпка е да се добавят тестовете, които ще се изпълняват срещу решенията на студентите. Те могат да са написани на какъвто и да е език. Тук се натъкваме на друг огромен проблем, за да се изпълняват тези тестове като работен процес на GitHub, те трябва да са репликирани във всяко хранилище, тоест студентите ще могат както да ги гледат и да нагласят решенията си по тях без да мислят изчерпателно за проблема, така и директно да ги редактират, което напълно обезсмисля автоматичното тестване, защото след приключването на оценяването и крайния срок на заданието, ще трябва преподавателският екип да провери хранилището на всеки студент за злонамерени активности.

Накратко, GitHub Classroom, точно както предните 2 системи, покрива голяма част от изискваните функционалности, като се справя с доста от проблемите по по-иновативен и впечатляващ начин, но и тази система има 1-2 големи гореспоменати недостатъци, които бихме желали да избегнем.

Сравнителен анализ

	Web-CAT	codePost	GitHub Classroom
Управление на курсове	Да	Да	Да
Управление на задания	Да	Да	Да
Лесна работа с предадените решения	Не	Да	Да
Проверка и оценяване на решенията	Работи, но има доста проблеми	Да	Да
Качване на решения не като архив	Не	Не идва по подразбиране, трябва да се пишат специални скриптове, които крият допълнителни трудности	Да
Автоматично оценяване на решенията	Да	Да	Да
Скрити тестове от студентите	Да	Да	Не
Вградена интеграция със система за плагиатство	Не	Не	Не
Работа с много езици	Да	Да	Да
Цена за ползване	Трябва да се плаща за хостинг	Безплатна	Безплатна, с опция за допълнителни платени функционалности
Достъпност	Зависи от	Висока	Висока

	хостинга		
Устойчивост	Не много висока	Висока	Висока
Леснота за ползване	Не е много висока	Висока	Висока
Надеждност	Не много висока	Средна	Висока

Легенда:

- Предоставя функционалността
- Не удовлетворява напълно изискването
  - Не предоставя функционалността

(Таблица 1 - Сравнение на подобни системи)

Обобщение

Както виждаме в таблица 1, зеленият цвят преобладава при codePost и GitHub Classroom. Не е изненадващо, че най-старата система има най-много проблеми или изобщо липсващи възможности. Най-основните функционалности, а именно управление на множество курсове, задания, автоматично оценяване на решения и поддръжка на работа с много езици са имплементирани и в трите инструмента. Това са качества, които непременно искаме от нашата система. От тук нататък обаче таблицата става по-разнообразна. Лесна работа с предадените решения може да осъществим само codePost и GitHub Classroom. Проверка и оценяване на решенията на студентите може да извършим с всички системи, имайки в предвид че ще се сблъскаме със затруднения при използването на Web-CAT. Качване на решения не във формат на архив може да извършим единствено и само с GitHub Classroom. Това е безценно качество, от което задължително бихме искали да се възползваме. От друга страна, скритите тестове от студентите е значителен недостатък, който отново се среща само в GitHub Classroom. Нито един от тези инструменти обаче, не се интегрира с външни системи против плагиатство. Принуждавайки учителите да извършват тази дейност ръчно или да си пишат собствени програми, които да го правят вместо тях. Откъм цена за ползване се срещат 2 тотално различни модела, по които се предлагат тези системи. От една страна имаме просто

приложение, които трябва да се хоства от преподавателите, а от друга имаме уеб услуги. И двете си имат предимства и недостатъци и би било чудесно да се предоставят и двете възможности на потребителите. CodePost и GitHub Classroom предоставят много по-добро потребителско изживяване при ползване на уеб интерфейса.

Изследването показва, че нито една от разгледаните системи не е удовлетворяваща. Web-CAT е без съмнение най-далеч от изградената ни визия за перфектна система. Обединение на позитивните страни на codePost и GitHub Classroom, в допълнение с вградена интеграция с инструмент за плагиатство и разнообразие в начина на консумиране на продукта е търсената от нас комбинация.

3. Проектиране на системата

Разрешаване проблемите на конкурентните системи

След анализиране на подобни системи бихме желали да извлечем най-доброто от тях и да помислим за решения на основните им проблеми. Проблем на една система може да е решен в друга, но има недостатъци, които се припокриват и в триете.

Първият проблем, който срещаме е при Web-CAT, а именно сложната и не толкова интуитивна работа с предадените решения. CodePost и GitHub Classroom решават проблема по различни начини. Начинът, по който GitHub Classroom отстранява неудобството, и който ние бихме желали да интегрираме, е чрез система за контрол на версиите на изходен код - GitHub. Тук има няколко системи, подходящи за нас - GitHub, GitLab и BitBucket. BitBucket е най-непознатата от 3те, около 50 пъти по-неизвестна от GitHub (според брой резултати в Google) и също е платена за големи екипи, каквито ще са курсовете. Така BitBucket бързо отпада от възможностите. GitHub е грубо 10

пъти по-популярна от GitLab и е вероятно повечето студенти вече да имат акаунт и да са наясно със системата.

Приемайки, че GitHub е избраният инструмент за решаване на проблема, остава да се разучи документацията на API-тата му. За да се имитира функционалността на GitHub Classroom ще трябва да има технически акаунт, в който програматично да може:

- да създаваме организации (аналог на курс)
- да създаваме лични хранилища на всеки студент (работни места)
- да се добавят студенти като сътрудници в тези хранилища (за да имат правата да достъпят работните си места)
- да може да се качват файлове в хранилищата на студентите (директории, който групират различните задания и условия на самите задания).

Повечето от изброените изисквания могат да се постигнат с програмните интерфейси на GitHub, с изключение на едно - създаване на организации. Тази функционалност е достъпа само в GitHub Enterprise, което е платената версия на GitHub, предназначена за бизнеси и компании. Друго затруднение, с което може да се сблъскаме е ограничение на броя допустими участници в GitHub организация. Тук удряме на камък, тъй като на пръв поглед няма как да избегнем тези проблеми.

След старателно преразглеждане на алтернативите изскача перфектно решение на конкретните проблеми. GitLab предоставя същите възможности като GitHub, позволява създаването на организации програмно (групи, според терминологията на GitLab) и поради факта, че е безплатна система с отворен код, освен уеб услугата gitlab.com, също се предоставя и като програма, която всеки може да си хостне самостоятелно.

Вторият проблем, който не е толкова значителен и се среща основно в Web-CAT е лекотата на проверката и оценяването на решенията. CodePost решава това, като са си изградили собствен интерфейс, който е изпипан и тестван и изглежда да работи безотказно. GitHub Classroom позволява извършването на тази дейност чрез уеб интерфейса на GitHub. Тъй като ние ще интегрираме GitLab, тази функционалност ще дойде автоматично.

Третото ни изискване е свързано с управлението на версии на кода, а именно да не се качват архиви съдържащи изходния код. То не е покрито от всички системи, но ние ще го решим отново чрез интеграцията си с GitLab.

Следващото функционално изискване е потенциала за скриване на тестовете от студентите. При интегрирането на GitLab ще се създаде един технически акаунт за системата като в него ще се създават групите (крусовете) и хранилищата. След това студентите ще бъдат добавяни в съответните хранилища като членове с права на разработчици. Така системата ще може да работи с кода на всички студенти, тъй като системният акаунт ще е админ в поверените им хранилища, а в същото време те ще могат да виждат само своя код. Учителят също ще си има собствено хранилище, в което ще се намират и тестовете за заданията.

Последното функционално изискване е да има интеграция със система за плагиатство без да се налага преподавателите да пишат скриптове или да правят каквито и да е настройки. В учителския изглед на всяко задание в уеб интерфейса на системата ще се намира бутон, който ще инициира процеса по откриване на плагиатство. Сървърът ще изтегли решенията на всички студенти от хранилищата в GitLab и ще ги изпрати на Moss(Measure of Software Similarity - система на Станфорд за откриване на сходен софтуер) за проверка.

Относно цената за ползване, системата ще е достъпна по подобен модел на GitLab. Ще има уеб услуга, която ще има ограничения, но ще е безплатна и също ще може да се инсталира с няколко прости команди на собствен хардуер, предоставен от потребителя.

Оставащите нефункционални изисквания - достъпност, устойчивост и надеждност, ще бъдат покрити чрез използването на Docker контейнери и оркестрирането им с Kubernetes. Това ще бъде обсъдено в някои от следващите подглави.

Предоставяне на функционалностите, съществуващи в конкурентните системи

След преминаването през недостатъците в Web-CAT, codePost и GitHub Classroom може вече положителните им страни да ни звучат като даденост или като прости възможности, които очакваме да съществуват. Това със сигурност не са лесни за имплементиране функционалности.

Първо имаме управление на курсове. За съхраняването на всички данни, с които ще работи системата ще се използва база от данни. За един курс ще е важно да се пази неговото име, описание, създател и метаданни като дата на създаване и време на последната промяна. Тъй като никое от тези полета не е уникално за един курс, ще трябва да имаме изрично поле іd, което ще е uuid (universally unique identifier - универсален уникален идентификатор). Освен това, интегрирайки GitLab с нашата система, ние ще имаме 1 към 1 съотношение от курс в нашата система към група в GitLab. Поради тази причина ще трябва да се пази идентификатора и името на GitLab групата. Сървъра на нашата система ще има връзка с базата и ще извършва CRUD (Create, Read, Update, Delete - създаване, четене, ъпдейтване и триене) операции. Също така ще има входна точка - приложно-програмен интерфейс, който ще се използва от потребителския интерфейс.

Второто изискване, управление на задания, ще бъде изпълнено по същия начин. В базата ще се пазят почти същите полета, като различията ще са име на заданието в GitLab (името на работните директории, които ще се създадат в хранилищата на студентите) и имейл на автора, който е създал заданието (това може да е и лектор, и някой от асистентите).

Предпоследното изискване е да може автоматично да се оценяват решенията на студентите. Това ще бъде постигнато чрез допълнителен компонент, който ще представлява сървър с асинхронен програмен интерфейс, чиято дейност ще е да изпълнява задачи, които ще се добавят в опашка и ще се обработват от работници. Изпълнението на тестове ще представлява една такава задача. Стъпките в нея ще са:

- 1. Да се изтегли изходния код на студента от неговото лично хранилище;
- 2. Да се изтеглят тестовете от личното хранилище на лектора;
- 3. Да се компилира кода;
- 4. Да се изпълнят тестовете и да се принтират резултатите.

Този скрипт ще се изпълнява в специален Docker контейнер, който пък ще е Kubernetes Pod. На контейнерите може да се слагат ограничения върху използваните ресурси (процесорно време и памет). Те са процеси вървящи на дадена система, напълно изолирани от всички други процеси. Така ще може да се наложат много предпазни мерки, за да се предотврати изпълнението на злонамерен код или грешен код, включващ безкраен цикъл, който използва цялата памет.

Без никакви промени по сървърния компонент или компонента отговорен за изпълнението на задачите може да се предостави последната желана функционалност - работа с много езици. Единственото нужно нещо което трябва да се направи, за да се добави поддръжка на оценяване на код, написан на друг език, е да се напише нов скрипт за компилиране на кода, написан на този език, и да се стартират тестовете. Това позволява разширяването функционалността на системата със само няколко линии код.

Изпълняване на кода във всяка среда с Docker

Какво е контейнер?

Контейнерът е стандартна единица софтуер, който пакетира код и всички негови зависимости, така че приложението да работи бързо и надеждно независимо от средата, в която се намира. Едно Docker изображение е лек, самостоятелен и изпълним пакет от софтуер, който включва всичко нужно за изпълнението на едно приложение - код, среда за изпълнение, системни инструменти и системни библиотеки.

Контейнерните изображения се превръщат в контейнери при изпълнение. Това се случва чрез Docker Engine - среда за изпълнение на контейнери, която

подсигурява, че контейнеризираният софтуер винаги ще работи по един и същи начин независимо от инфраструктурата.

~(Docker)

Предимствата на Docker контейнерите

Изпълнението на приложения в контейнери носи много предимства.

Преносимост

След като веднъж е тествано едно контейнеризирано приложение, то може да се изпълнява на каквато и да е система с Docker и е сигурно, че то ще работи по същия начин както когато е било тествано.

Производителност

Въпреки че виртуалните машини са алтернатива на контейнерите, фактът, че контейнерите не съдържат операционна система (докато виртуалните машини имат), означава, че контейнерите са много по-леки, по-бързи за създаване, за унищожаване и за стартиране.

Изолация

Докер контейнерите са просто процеси, които са ограничени чрез пространства от имена и други технологии за изолация - промяна на основната директория, смяна на видимостта на процесите и забрана на излизане от тези рамки. Така може да се изключат притесненията, че един контейнер процес ще вземе ресурсите на друг или ще попречи на работата му по какъвто и да е начин.

Мащабируемост

Може бързо да се създават нови контейнери, ако има голям трафик и натоварване на приложението. За тази цел обаче е хубаво да се използват специални инструменти, които много улесняват тази дейност. Те извършват и още много други, свързани с управлението на контейнери.

~(Micro Focus)

Оркестриране на контейнерите с Kubernetes

Проектиране на базата от данни

диаграма на базата, всички таблици + техните връзки

Използване на sql за транзакции и стриктната структура - sql vs nosql

Проектиране на потребителския интерфейс

Използване на SPA(react) за най-добър experience, easy development, many modules developed by the community

Проектиране на сървърната част

Oauth authentication за избягване пазането на лични данни
Използване на gitlab - gitlab.com + self hosted gitlab за предоставяне на web
service + helm chart for self hosting

Проектиране на компонент за изпълняване на тестове

Инсталиране на системата

Helm

Архитектурна диаграма

4. Реализиране на системата

Да опиша основните апита

Снимки на ui-a

Sequence diagrams за да се покажат най-сложните заявки -

- Login -> explain authorization code oauth flow
- 1 simple request, e.g. create course (ui -> backend -> db)
- create submission request (ui -> backend -> db -> job executor -> db)
- join course with assignments (ui -> backend -> job executor -> gitlab)

5. Експерименти и анализ на резултатите

todo

6. Заключение

Постигнати резултати

Проучени са системи за ...

Проектирана е система за ...

Реализирана е система ...

Приноси

Научни

Сравнителен анализ на съществуващи системи

Научно-приложни

Проектиране

Приложни

Имплементация

Апробация

системата ще се ползва за ...

Насоки за бъдеща работа; Перспективи rabbitMQ

Използвана литература

codePost. "codePost.io." codePost: Autograder and code review for computer science courses, https://codepost.io/. Accessed 24 March 2022.

Docker. "What is a Container?" Docker,

https://www.docker.com/resources/what-container/. Accessed 1 April 2022.

- Edwards, Stephen. "What is Web-CAT?" *Web-CAT*, 1 October 2020, https://web-cat.org/projects/Web-CAT/WhatIsWebCat.html. Accessed 22 March 2022.
- GitHub. "Basics of setting up GitHub Classroom." *GitHub Docs*,

  https://docs.github.com/en/education/manage-coursework-with-github-classro

  om/get-started-with-github-classroom/basics-of-setting-up-github-classroom.

  Accessed 24 March 2022.
- GitHub. "GitHub Classroom." *GitHub Classroom*, https://classroom.github.com/.

  Accessed 24 March 2022.

Micro Focus. "Benefits of Using Docker." Micro Focus,

https://www.microfocus.com/documentation/enterprise-developer/ed40pu5/ET S-help/GUID-F5BDACC7-6F0E-4EBB-9F62-E0046D8CCF1B.html. Accessed 1 April 2022.